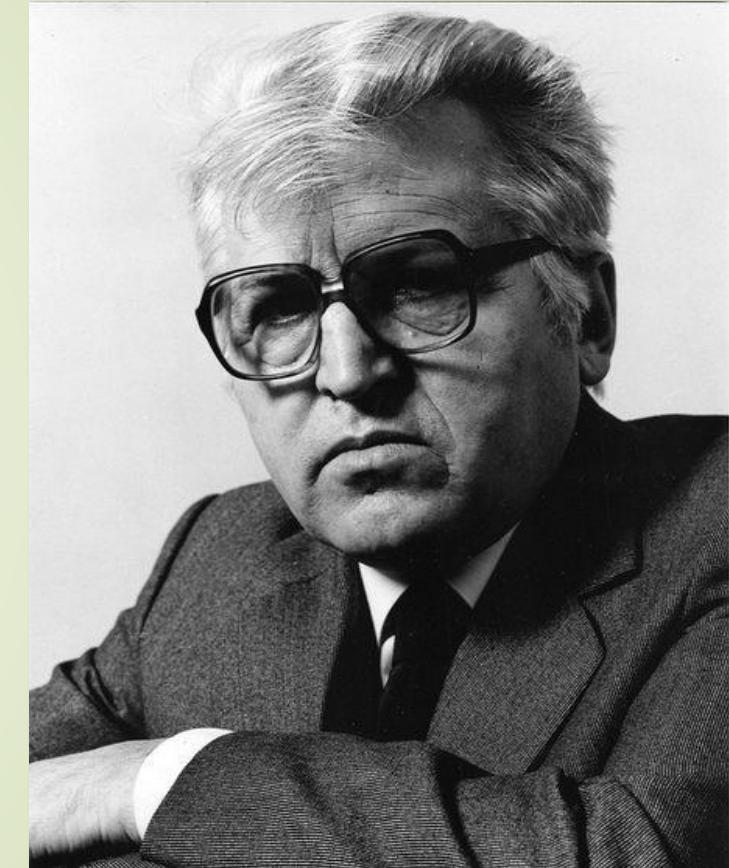

KORENI

Dobrica Ćosić

Dobrica Ćosić

- Dobrica Ćosić je savremeni srpski književnik.
- Rodio se u Drenovi kod Trstenika 29. decembra 1921. godine.
- Pohađao je Poljoprivrednu školu.
- Bio je prvi predsednik Savezne Republike Jugoslavije.
- Pored toga je bio srpski pisac, romansijer i eseista, politički i nacionalni teoretičar, redovni član SANU.
- Prvi Ćosićevi prozni radovi nisu skrenuli naročitu pažnju književne kritike. U domaću i svetsku književnost ulazi 1951. godine sa svojim prvim delom „Daleko je sunce“.
- Ohrabren početnim književnim uspehom, Ćosić počinje uporno i istrajno da radi na upoznavanju moderne domaće i evropske proze i filozofske i sociološke naučne misli, što mu je omogućilo da svojim budućim delima dospe u vrh srpske književnosti i da značajno pregraniči nacionalne međe.
- Tako od 1951. godine Dobrica Ćosić postaje slobodan umetnik, književnik koji je napisao kultne romane: „Korenij“, „Deobe“, „Bajka“, „Vreme smrti“, „Vreme zla“, „Verenik“, „Grešnik“, „Vreme vlasti“...

KORENI

Prikazuju se:

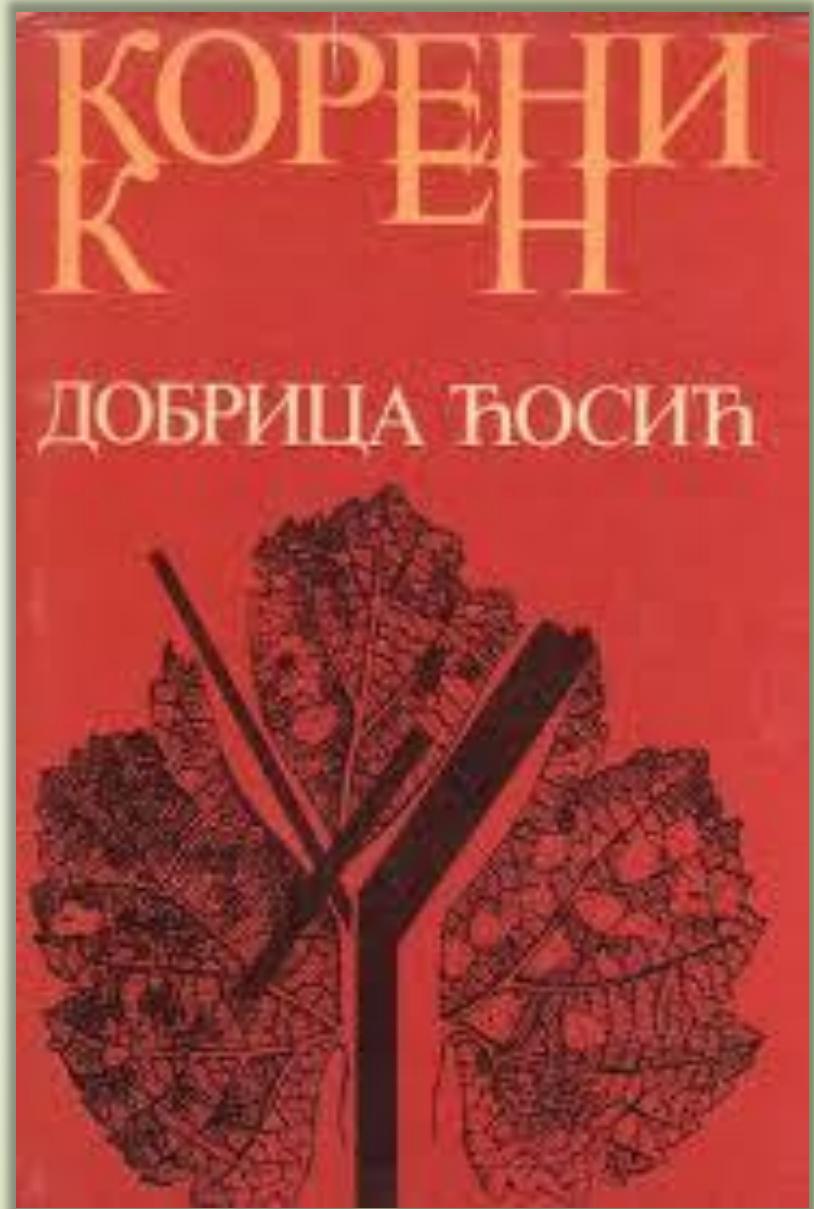
- problem indifikacije ličnosti
- raslojavanje sela
- problem prekida potomstva

- psihologija čoveka
- politička situacija
- socijalne razlike
- elementi porodice

- Roman Koreni jedan je od najpoznatijih romana Dobrice Ćosić i predstavlja važan prikaz političkog društvenog i porodičnog romana.
- Spada u društveno-istorijski roman koji nam prikazuje dogadjaje u porodici Katić, kao i ekonomске i političke prilike Srbije krajem 19. veka.
- Roman je podeljen na četiri nenaslovljene glave. U svakoj sledi hroničarsko izlaganje sluge Nikole.
- Koreni su tematsko slojevito delo.
- Prikazano je kako sve generacije tokom razvoja života plaćaju dug svojih predaka.
- Roman prikazuje različite tipove ljudi i generacija (tri generacije).
- Prvi su ljudi posle ustanka koji su stvarali imanje i ime i borili se za uslove. Drugi su njihovi naslednici medju kojima je prisutno raslojavanje (bogati i njihove sluge) i treća generacija su oni koji žive početkom 20. veka i pokušavaju da promene sve znanjem i naprednim shvatanjima.
- Na porodičnom planu su patnje i nemiri oca i sina: oca muči nemogućnost očuvanja jedinstva porodice usled pojave porodičnih sukoba i osipanja; sina muči nemogućnost nastavljanja porodične loze i strah da će sve što je stečeno dospeti u tuđe ruke. Takođe tragedija naroda koja se nalazi u političkim sukobima, slabljenju... Problemi porodice su, u stvari, problemi naroda: obe zajednice su u opasnosti od raspada i nestajanja, a uzroci su u njima samima.

- Književni rod: epika
- Književna vrsta: roman (socijalni psihološki porodični istorijski)
- Vreme radnje: pred kraj 19. veka
- Mesto radnje: Srbija (Beograd, Prerovo)

- Tema u užem smislu: istorija porodice i njeno propadanje
- Tema u širem smislu: prikaz Srbije tokom 19. veka u kojoj vlada nesloga, raslojavanje, pohlepa, socijalne razlike...
- Narator: Nikola
- Oblici kazivanja: unutrašnji monolog, dijalog, naracija

KOMPOZICIJA

- zatvorena je
- ima 4 poglavlja
- pripovedanje romana je kratko, pa je izbegnuto kronološko navođenje događaja.
- pripovedanje se prekida retrospektivnim epizodama koje zadiru dublje u prošlost

○ PROLOG

- I Okupljanje porodice na Božić, sukob sa pristiglim sinom Vukašinom i raskid, odricanje istog zbog odluke da se oženi čerkom očevog političkog neprijatelja.
- II Prevovska buna, Aćim razočaran što nema naslednike, razočaran u besu diže bunu gde su mnogi stradali i hapšenje.
- III Agonija Đorđa i Aćima se nastavlja, Đorđe se neprestano opija i odlazi u javne kuće u Beograd, razmišljanje da Simka zatrudni sa drugim čovekom. Konačno rođenje Adama.
- IV Aćim pokušava atentat na Obrenovića i zavladanje epidemije gde Simka umire.

○ EPILOG

GLAVNI LIKOVI

Aćim Katić

Đorđe Katić

Vukašin Katić

Simka

Nikola

Tola Dačić

Narator:
Starac Nikola
– sam pisac

SPOREDNI LIKOVI

Adam

Milunka

Mijat

Steva Čađević

Todor Tošić

Roza

Andra

Andja

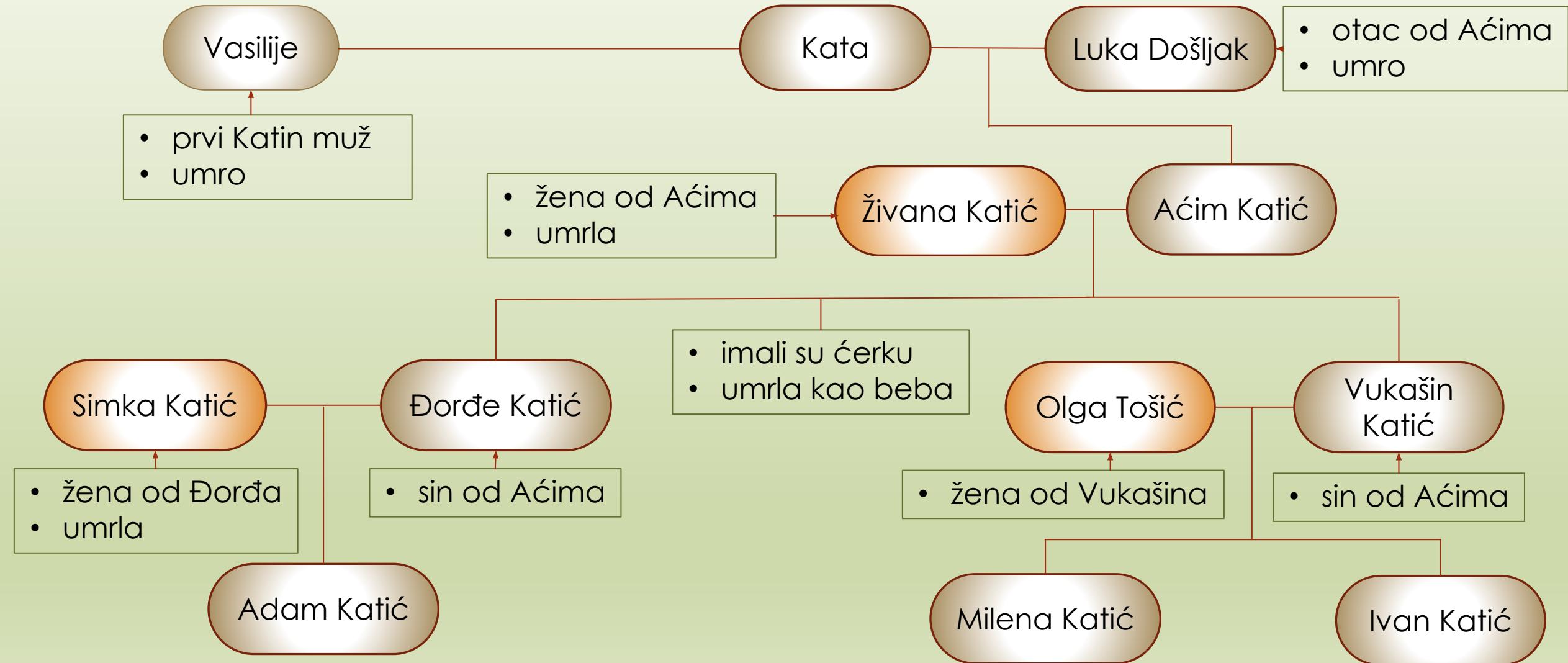
Otac Metodije

Kata

Luka Došljak

PORODIČNO STABLO

Aćim Katić

Poreklo

- Aćim je sin Kate i Luke Došljaka (koji je bio sluga prvog Katinog muža Vasilija). Luka je nađen u šumi, kraj drveta, gde ga je majka ostavila i nije imao ni prezime. Zbog nepoznatog porekla dobio je naziv Došljak. Čitav život živeo je kao sluga, dane provodio u vodenici i prema svojoj ženi i deci se ponašao kao da za njih radi.
- Aćimova majka Kata, nastavila je da veliča uspomenu na prvog muža i da ga naziva domaćinom kuće. Lukini korenii su ono od čega je Aćim bežao. Na svoju ženu je bio ljut jer nije mogla da rodi više od dva sina i da produži njegovo stablo.
  - Aćim se nije ni prezivao po ocu, već je prezime uzeto iz majčinog imena Kata, a Aćim je često izjavljivao: „Od mene počinje život naše loze, ja sam koren i stablo“.

Odnosi u porodici

- Cela tragika Aćimovog lika (pa samim tim i cele porodice) počiva upravo na kompleksu nebitnosti koji ima zato što mu je otac bio sluga. Tako svim naporima želi da se dokaže, ali jedino što uspeva je to da ga oba sina iznevere u onome što mu je najbitnije: politika i produžetak loze.
- Kao sredstvo ispunjavanja Aćimovih prohteva u želji za dokazivanjem našao se i sluga Nikola koji, po njegovoj naredbi, ubija političke neistomišljenike.
- Što se tiče ženskih likova, to su gotovo tipične patrijarhalne žene toga vremena i jedino Simka odudara time što je superiornija od Đorđa. Aćim je Simku smatrao kao idealnu srpsku domaćicu.

Vukašin	Đorđe
Razočarao (izdao) oca zbog nepoštovanja njegovih želja, kao i zbog venčanja sa čerkom njegovog političkog neprijatelja.	Razočarao (izdao) oca zbog nemogućnosti da mu pruži unuka i nastavi lozu.

Odnosi sa sinovima

- Aćim je oduvek više voleo svog mlađeg sina, Vukašina. Otvoreno je isticao razliku koju pravi među decom, što je pokvarilo odnos među braćom i od Đorđa napravilo nesigurnog i pohlepnog čoveka.
  - Od Đorđevog rođenja Aćim ga nije prihvatio jer se izgledom mnogo razlikovao od svih ostalih Katića.
- Vukašina je slao da uči visoke škole, on je bio njegova ideja savršenosti, on je bio sve ono što Aćim nikad nije uspeo, međutim doživljava poraz kad Vukašinovu ženidbu sa Tošićevom čerkom shvata kao napad na njega i tu dolazi da rušenja njegovih snova i želja. U tom trenutku, okreće se Đordju i traži u njemu poslednju nadu za naslednika jer u Vukašinovoj deci nikad nije gledao svoje unuke, već unuke Tošića, njegovog političkog neprijatelja.
- Nije ih poštovao kao individue, nametao je svoje lične stavove, stvarajući od njih sredstvo za postizanje ciljeva.

Političko angažovanje

- Veliki govornik i borac za slobodu prava. Pobunjenik protiv vlade (podiže bunu protiv vojske koja dolazi u Prerovo).
  - Zarad politike ruši odnose sa sinom.
- Aćim je predstavnik radikal sa jasnim političkim ciljevima koji su izgrađeni na tradiciji i jakom tradicionalnom osećaju.

Problem ukorenjivanja

- Problem ukorenjivanja počiva na kultu muškog i strahu od gašenja porodičnog imena.
- Svi junaci poseduju svest o tome da čovek postoji kroz porodično stablo i zato je glavno osećanje u junacima strah, i to upravo zbog mogućnosti neprodužavanja korena.
- Na kraju, usled tog straha oni prihvataju malog Adama iako znaju da nije od Katići, zato što im je gora pomisao da ostanu bez korena, nego da taj produžetak lože ustvari nije deo iste.

Karakter

- Aćim Katić je seljački sin, radikalni prvak, domišljat i sposoban, odlučan je i često se oslanja na prošlost odakle potiče njegova snaga.
- Gazda, domaćin, ističe se u jednom planu kao vođa naroda koji ume da iskoristi masu za svoje političke ciljeve, ali je i dosledan kada treba odbraniti svoje seljake, siguran u sebe, borben, ambiciozan, odlikuje se jakom ličnošću.
  - Spreman je na sve da bi ostvario svoj cilj.
- Teško se uklapa u novo vreme i zato će trpeti i niz poraza, koji će uticati na njegovo samopouzdanje, osećaj moći i dostojanstva. I kad je bio u zatvoru nije htio da se preda, nije izgubio svoju snagu i borbenost.

Potomstvo

- Aćim ima dva sina Vukašina i Đorđa.
- Šimku je namenio Đorđu jer je verovao da bi bila odlična rodilja. Međutim nije mogla da rodi zbog Đorđa. Kako bi sačuvala svoj položaj gazdarice, bila je spremna da prevari muža sa nadničarom Tolom kako bi dobila dete. Sin se zvao Adam i nikad nije htela da prizna da nije Đordjevo dete iako su svi znali, pošto se razlikovao od svih Katića.
- Vukašin se oženio Olgom Tošić, čerkom političkog neprijatelja Aćima, i sa njom dobio dva deteta koje Aćim nikad nije htEO da prizna za svoje unuke. Iako nije priznao Vukašinovu decu za unuke, svaki put, kad bi otišao u Beograd iščekivao je da ih vidi, čak je i pitao decu čija su i ko im je deda u nadi da će reći nešto za njega.

Kompleks došljaštva

- Oduvek je bio u sukobu sa drugima ali pre svega i u sukobu sa samim sobom, posedovao je taj osećaj nesigurnosti jer je bio sin sluge što u njemu budi dubok osećaj bezvrednosti i straha.

Đorđe Katić

Posao

- Đorđe Katić je stariji Aćimov sin.
- Prikazan je kao tradicionalni srpski seljak koji se napornim radom i mudrošcu obogatio.
- Za razliku od brata namenjeno mu je da ostane u selu i uveća imanje.
  - Bio je seoski gazda.
  - Vodio se kapitalnim režimom i trudio se da zaradi što više.
  - Osim trgovine, obrađivao zemlju, vodio poslove oko njiva, livada, šuma..
- Iako mu je otac bio jedan od najuticajnijih ljudi i radikal njega to nije zanimalo. Želeo je samo da proširi bogatstvo.
  - Uspešnim poslovanjem i brojnim novcem osigurao je mesto u društvu.

Odnos sa porodicom i slugom Tolom

- **Odnos sa ocem Aćimom Katić.** Đorđe je slusao oca i ispunjavao njegove zamisli i želje. Čak i kad se radilo o izboru žene nije mu se protivio. Međutim uvek ga je prezirao i osećao krivicu što je otac više voleo Vukašina nego njega i što je to pokazivao i više puta priznao. U više navrata Đorđe je izneo svoje mišljenje ocu. Kako ga nikad u krilo nije stavio niti pružio pažnju. Trudio se da ispuni očeva očekivanja i da bude priznat ali ga najviše muči što ne može da pruži Aćimu unuka naslednika.
- **Odnos sa bratom Vukašinom.** Dva brata potpuno različitih mišljenja i shvatanja. Đorđa muči što se uvek nalazio u senci svog brata i što je otac više pažnje pružao Vukašinu. Zavidi Vukašinu na tome. Nakon dolaska brata i saznanja da se ženi čerkom neprijatelja i traži svoje nasledstvo što je uznemirilo Đorđa. Pogodila ga je činjenica da je već dosta uloženo u Vukašina i još hoće da uzme sve sto je on mukom stekao.

- **Odnos sa sloganom Tolom.** Đorđe sa jedne strane se ruga i podsmehuje Toli što se raduje rođenju deteta koje će ipak biti sluga. Sa druge strane je ljubomoran što Tola vec ima svoje naslednike a on ne. Verovatno zbog ljubomore se drsko ophodio prema Toli, mučio ga i pretio (Nije mi dao drva da ogreje decu). Kada se rodio Adam razmišljao je kako se Tola veseli što mu se rodilo peto dete koje će biti gazda. Dok je Đorđe bio u zatvoru Tola je negovao bolesnog Adama dok se Đorđe nije vratio i preuzeo to u svoje ruke.
- **Odnos sa ženom Simkom.** Simku je doveo Aćim kao idealnu ženu za Đordja da nastavi lozu. Na šta se on nije protivio toj odluci, vremenom je zavoleo Simku. Svaki put kad bi se vraćao sa puta doneo bi joj poklon. Ali posle 15. godina braka sa njom nisu još imali decu. I tu svoju nemoć i gnev iskaljavao je na ženi. Tukao ju je i u više navrata isterao iz kuće. Vređao i omolažavao. Patnja i tuga što još nemaju dugo željeno dete je uticalo na sukobe između njih, gubitak poverenja, strasti.. Čak i nakon što dobiju sina to nije kraj njihovoj patnji. Đorđe počinje da sumnja u očinstvo.

Đorđe je kao mali video kako Aćim tuče njegovu majku. Moguće da je to ostavilo trag u podvesti što je kasnije uticalo na odnos sa njegovom ženom Simkom.

KARAKTER

Đorđe Katić je možda ličnost sa najtragičnijom sudbinom. Od detinjstva nosi traume koje ga čine takvim. Odlikuju ga dve ličnosti.

Sa jedne strane:

- Imućan seoski gazda, gospodar.
- Ugledan, bogat.
- Spolja ga manifestuju sila i moć.
- Odlikuje ga snaga, energičnost.
- Vredan i voljan da stekne što više.
- Mudar po pitanju poslovanja i vešt.

Sa druge strane:

- Fali mu nedostatak očeve ljubavi, što značajno utiče na njega.
- Usamljen.
- Traga sa samim sobom i priznanjem.
- Oseća potrebu da se dokaže.
- Nemoćan i beznadežan u nastavku potomstva.
- U duši pati i oseća se kao slabić.
- Uplašen da će ostati bez naslednika, zbog čega se često opija.
- U očajanju nagovara Simku da zatrudni sa drugim.
- Labilan, nesiguran, izjedan od strane sumnje.
- Smrvljen tugom, nedostatkom ljubavi, pažnje, ponižen i razočaran u život.

Potomstvo i odnos prema Adamu

- Iako je Đorđe odrstao u bogatoj porodici i sam stekao dosta toga to ga nije činilo srećnim. Jedino sto je moglo da smiri njegove nemire je sin. To je njegova i Aćimova najveća želja.
- Nemogućstvo nastavka loze uzrokovalo je mnogo probleme i patnje.
- Na brojne načine su pokušali. Simka je odlazila u manastir činila je sve samo da ostane trudna. Međutim problem nije bio u njoj već u Đorđu.
- I to posledica događaja iz detinjstva. Kad je bio mali strina Višnja ga je primorala da ima seksualne odnose sa njom. Prezirao je zbog toga ali svu tu mrznju je iskaljivao na njoj. Kada su ih uhvatili Aćim je nju pretukao, a Đordju je majka rekla da se zbog toga ili umire ili ostaje bez naslednika. To je verovatno uzrok što kasnije nije mogao da ima decu.
- U očaju je odlazio u javne kuće, tražio udovice koje još rađaju, čak i prosuo dukate ispred devojke samo da mu rodi sina.

- Jednom prilikom je trazio od Tole da mu da jednog od blizanca da ga učini gazdom svoje kuće ali Tola odbija.
- Nemoćan je rekao Simki da spava sa Tolom samo da mu rodi naslednika. (Simka je već o tome mislila, kada joj je majka prva spomenula to i tako je završila sa Tolom pre nego što je Đorđe išta rekao).
- Posle 15. godina rađa se željeni naslednik Adam. Ali i Đorđe i Aćim su sumnjali u očinstvo deteta i potajno znali da nije Đordjevo. Adam odrasta pod prezimenom Katić, pun sumnje i nedovoljno prihvaćen.
- Adam je bio visok i krupan nimalo nije ličio na Đorđa, često je zagledao dete da vidi na koga liči, upoređivao uši, noge, čelo. Kupovao mu malu odeću, kinjio i odbacivao.
- Usledila je epidemija od koje su mnogi umrli. Adam se razboleo a Simka umrla. Posle toga videći da može da izgubi i njega Đorđe prihvata Adama i izvinjava mu se za sve što je radio do sad. Znajući da nije njihove krvi i Aćim ga na kraju prihvata. „**Nisi moja krv, ali prezime imaš moje, malo je, mnogo je.**“
- Rođenje Adama je značilo spas i novi početak.

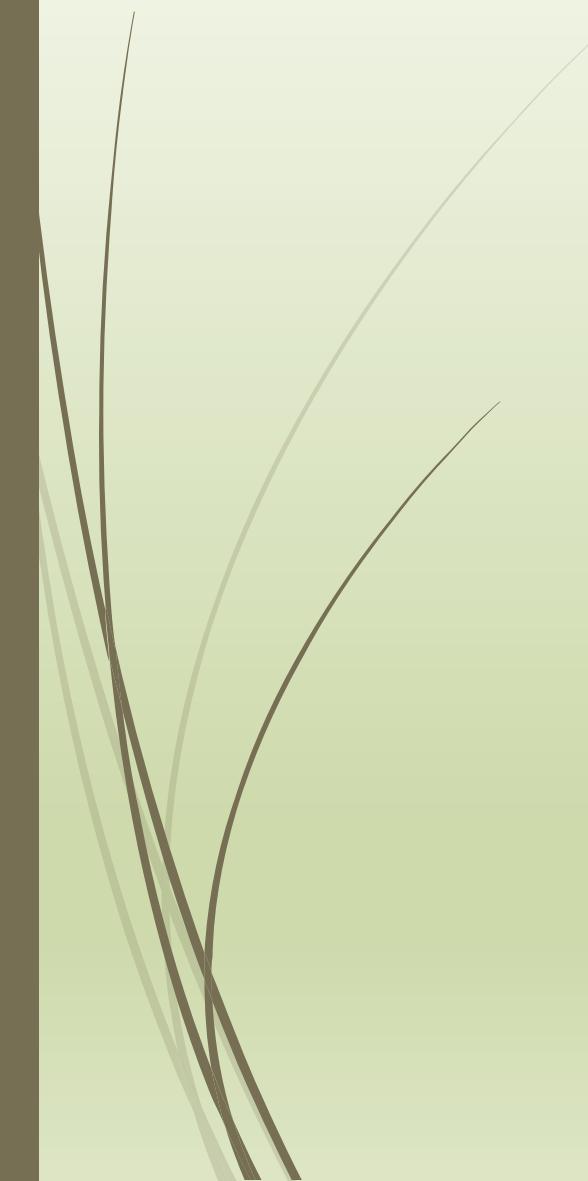
Vukašin Katić

Školovanje, politika

- Školovao se u Beogradu i Francuskoj na savet starog učitelja Andre.
- Otac je sve nade polagao u njega, želeo je da ima sina sa kojim će se hvaliti pred svetom i koji će mu podići ugled.
- On se prilagodio tom svetu učenih ljudi, čak se u jednom trenutku i stidi svojih korena.
  - Predstavnik nove političke misli i modernog evropskog shvatanja.
- Vukašin postaje činovnik u vladu i ne spada u radikale kao njegov otac, već je na suprotnoj političkoj strani od Aćima.
- Njegovog oca veoma pogodađa to što mu je sin sada na strani njegovog političkog neprijatelja.
- Kada se Vukašin nakon četiri godine vratio iz Francuske gde ga je otac poslao da se školuje, nadajući se da će zajedno sa njim da se bavi politikom, sa sobom donosi važne vesti.

Odnos sa porodicom

- Vukašin Katić u romanu predstavlja nove generacije koje dolaze i donose neke nove ideje. On se koleba sa sobom, jer ga sa jedne strane vuku koren, a sa druge strane ga čeka novi svet.
- Seća se vremena kada ga je otac isprao u beli svet i kako ga je on ispitivao o svom dedi Luki Došljaku, što pokazuje da ga interesuju njegovi koren. Ipak, on odlazi da se školuje.
- On je "onaj koji se čeka, a ne dolazi".
- Otac je od njega mnogo očekivao, kada mu je slao pisma, sam bi ih čitao, samo bi neke detalje govorio Đordju i Simki, one koji se tiču njih.
- Jednom mu je Vukašin poslao sliku na kojoj je obučen u odelo. Aćim ga je svuda pravdao i branio, kada god bi se neko podsmevaо toj slici.
- Bilo je Badnje veče, Vukašin je želeo da ostane jer voli božićne običaje.
- To veče govori bratu i ocu nešto što je uzrujalo sve. Ženi se, ali ne bilo kojom devojkom, već čerkom liberala Tošića. Iako je očekivao očev bes, nadao se da će ga razumeti i da će mu sinovljeva sreća biti važnija od politike. Naprotiv, Aćim ga se odriče, tako da Vukašin odlučuje da ode zauvek i ponovo traži od njih novac.

-
- Brat mu daje trista dukata, mada mu Vukašin ne veruje, no ipak ne prebrojava novac, jer je brat to od njega očekivao. To pokazuje da oni zapravo nisu bliski i to je još od detinjstva tako. Vukašin ga je uvek tužakao kod oca, kasnije mu brat uzvraćao svakakvim podlostima.
  - Ta mržnja postoji od malena, tada kao i sada, Aćim je svog mlađeg sina, koji je po izgledu bio isti on, voleo više nego starijeg. Uvek je Vukašin dobijao više, bolje, veće.
  - Sve svoje otac je njemu pružao i sve mu činio, čak je i kasnije o njemu mislio i kada ga Vukašin "izdaje". Zbog toga ga stariji brat nije voleo, prezirao ga je.
  - Čak je i Simka jednom poželeta da Vukašin umre.
  - Vukašin je čak posle svih tih reči, odlučio da izbavi oca iz zatvora nakon bune.
  - Na kraju prekida svaki kontakt sa njima i živi u Beogradu sa svojom porodicom.

Simka Katić

Položaj u porodici, karakter

- Simka predstavlja pravi primer jedne snažne, snalažljive i lepe žene.
- Iako je pre udaje bila siromašna nadničarka, nakon udaje se brzo prilagođava ulozi gazdarice i radi sve poslove na imanju.
- Dok joj muž putuje i trguje, ona radi sve i zapravo je ona temelj njihove kuće koji sve drži.
- Nju je Aćim odabrao da bude njegova snajka. Čak je i on, njen svekar, jedva odolevao njenoj lepoti i snazi.
  - Trpi Đorđeve batine, uvrede, ostaje istrajna.
- Ona sem fizičke snage ima i snažnu ličnost i sve je učinila kako bi uspela.
  - Domišljata je, spremna na sve.
- Nije se predala uprkos svemu i predstavlja najupornijeg i najistrajnijeg lika ovog romana.

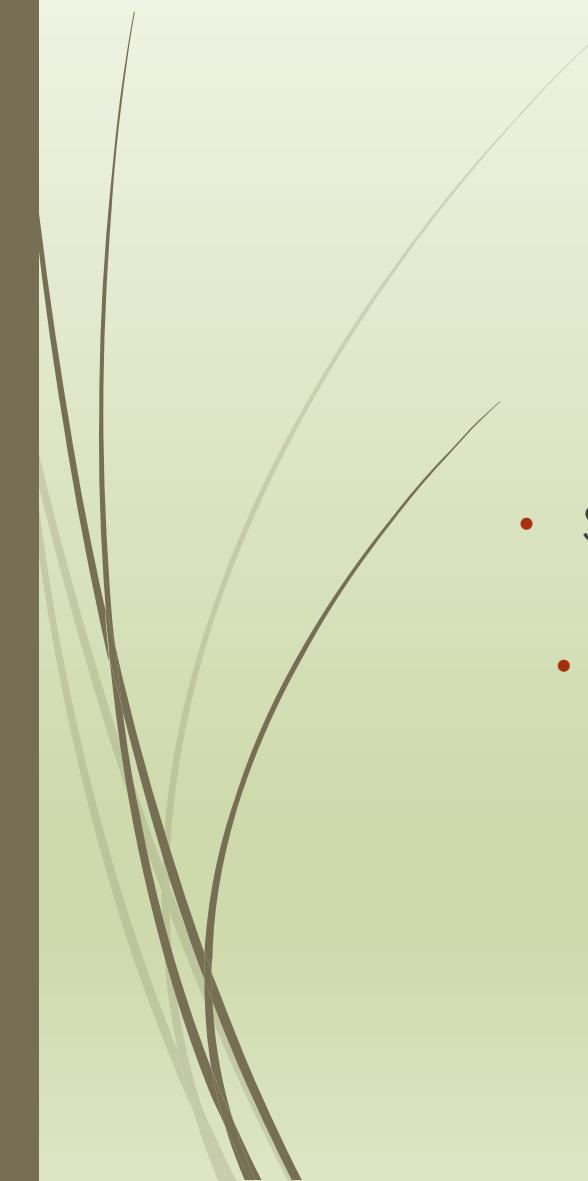
Problem potomstva

- Ona je u poređenju sa Đorđem jaka i izdržljiva. Sve to je ukazivalo da je sposobna da rodi dete, ali nije nikako mogla da zatrudni.
- U početku je svu krivicu svaljivala na sebe, govorila da je nerotkinja. Sve čini da dobije dete, odlazi u manastir priznaje sve grehe, moli se, odlazi kod mnogih ljudi i lekara.
- Kasnije se saznaje da je zapravo Đorđe taj koji je jalov. Nikola joj govorи da on nije čovek, nego slama, da od njega ništa ne može da nikne.
- Majka je savetovala da bude sa drugim, čak i sa popom. Nerotkinje idu u pakao, a ne žene koje rađaju junake i vernike. Ona to sve odbija i gadi se na takve stvari i ideje. Čak joj je i sam Đorđe to govorio, što ona kako kaže nije čula.
- Kada je izbacuje iz kuće i ona tada shvata da će uraditi čak i ono čega se užasava. Jedino će je dete izvući i vratiti joj status gazdarice.
- Simka odlučuje da će otac deteta biti nijihov sluga Tola Dačić. Ona taj čin ne doživljava kao nešto pozitivno, već kao posao koji se mora obaviti kako bi se desilo naumljeno.
- Kasnije Simka ostaje trudna, govorи mužу kako je dete njegovo i uprkos svemu ne priznaje istinu. Đorđe nije smeо tada da je udari, ni preko da je pogleda, rađa mu naslednika. Ona to koristi, zna svoj položaj, zgrožena je njegovim dodirima.
- Kada je rodila Adama, branila ga je i pravdala u svakom trenutku. Kada kod bi Đorđe sumnjao u detetovu krv.
- Čak i na smrti, kada više nije imala snage, klela se da je sin njegov. Ostala je dosledna. Nije popustila ni tad, zbog sebe, zbog deteta.

Nikola

Poreklo

- O Nikoli se u romanu zna jako malo i o njegovoj ulozi.
- Ostaje misteriozna ličnost i ne zna se tacno poreklo.
- Jedino je on znao mesto rođenja i prezime koje nije htio da otkrije.
- Spominje da je on prvi rudar Srbijice, starac bez groba. Rođen je 9. januara 1811. godine i zapravo je jedini lik kome se zna datum rođenja, ali ne i prezime.
- On u sebi ima hajdučko srce i žal zbog prošlosti i događaje koje je pretrpeo. Oca su mu na užasan način ubili Turci, a njegova majka nije mogla da ga sahrani. Sve je to uticalo na njegov karakter.

Uloga u porodici

- Bio je sluga porodice Katić.
- Njega je Aćim našao i doveo u svoj dom.
  - U većini slučajeva izlazio je samo noću.
- Bio je izvršilac Aćimovih želja i radio tajne poslove za njega.
- Spavao je u podrumu ispod Đordjeve i Simkine sobe. Sve je posmatrao kroz pukotine. 15. godina je osluškivao njihov ljubavni život.
- Bio je zaljubljen u Simku. Savetovao je i brinuo o njoj dok je bila bolesna. (Sedeo bi pored njenog kreveta i gledao je, bio je spremam na sve zbog nje). Ostao je uz nju do samog kraja. Kada ona umire i on odlazi jer više nema razloga da ostaje kada nje više nema.

Uloga u romanu, narator

- Nikola ima ulogu naratora u ovom romanu.
- Roman je podeljen u četiri nenaslovljene glave, posle koje dolazi hroničarsko izlaganje sluge Nikole.
  - On je komentator zbivanja i svedok svega što se dešava u i oko porodice Katić.
  - Na kraju odlazi i poslednjih nekoliko stranica pise o svom životu. Dok prelazi preko Morave, baš kako je i došao.
- Poručuje Adamu, u kome vidi deo njegove majke, da je ustvari sin Tole Dačića i da će mu braća biti sluge. Prezime koje nosi Katić je ipak samo prezime ali je to sve.
  - Kraj romana ne znaci sam počinak već i neko novo otvaranje poglavlja o životu.
  - Roman počinje i završava se sa njegovim rečima prologa i epiloga. A odmah posle njegove uvodne reči počinje radnja o Đorđu i Toli i neposredno pred kraj romana radnja se opet odnosi na njih dvojicu.
- Na kraju romana može se naći rečenica u kojoj je rekao da je on zapisao ovaj letopis.

- Ovaj roman je o prezimenu i korenima, traženju i gubljenju sebe, razbijenim glavama i idealima. U romanu je prikazan položaj žene u to vreme. (Dobra je samo da rađa muško). Priča o porodici, o sličnostima i različitostima. O kući Katića koja je vise bogata nego srećna. Nedostatak razumevanja doneo je propast.
  - Đorđe samo vidi dukate.
  - Aćim samo čuje sebe.
  - Vukašin zov drugog vremena.
  - Nisu negovali korene. Pokušavajući da pobegnu od sebe samih. I prošlosti koja ih je oblikovala.
- Takođe postoji serija rađena po ugledu na knjigu. Reditelja Đorđa Milosavljevića.
  - Postoji i predavanje o „Korenima“.

Radile:

Marija Andrić, Tijana Petković, Ana-Marija Antonijević, Jovana Kovačević, Anastasija Mitić

